

ВЕЛИКДЕНЬ

Великдень.
Додому я мало не приповз. Страшенно паморочилось у голові й боліли ребра. У відповідь на мої стогони та схлипування в передпокої прокинувся батько. Він стягнув з мене куртку, завів на кухню й посадив

на стілець. Світло кухонної лампи нестерпно било мені в очі.

— Ніс зламаний.

Батько замислено роздивлявся мою змінену форму обличчя. Тоді швидко поклав свої пальці на моє перенісся й рвучко його повернув кудись убік. Пролунав хрускіт, що його заглушало моє виття.

— Усе, тепер рівно, — констатував він.

Біль був лютий, сльози потекли з моїх очей, і я поплив невідь куди.

— Ого дзюра! І мінус зуб. — Він відтягнув мою збільшену втричі нижню губу, вивчаючи краї розриву зсередини. — Швів на шість.

Тато відкрив коробку з нитками, голками й голкотримачем.

— А... новокаїн?! — завив я від жаху, намагаючись ухилитися, і тієї ж миті скорчився від болю в ребрах.

— Тільки зайві дірки від уколів, — сказав батя. — Тримайся за крісло, я хутко.

Вулиця.

Я квапливо рухався нічним районом і вже майже підійшов до свого двору, коли вони нахабно перекрили дорогу — двоє спереду, один зі спини.

— Здоровенькі були, як-то кажуть. Христос воскрес! Цигаркою не пригостиш? — озвався найвищий.

Я дістав сигарети й простягнув йому відкриту пачку.

— Дяка. Я дві візьму.

Довгий спритно виловив з пачки дві сигарети.

Перший удар в обличчя я прогавив.

Мене гойднуло в протилежний бік, і до зірок у моїй голові від першої подачі додався цілий Чумацький

виконуючи п'яні танцювальні па під занудливі ритми гурту «Руки вверх». Він пробував переміститися в кухню, але там панувало суцільне пекло — димова буча та хмільні цілування стихійних статевих партнерів.

Дружина танцювала й базікала з подругами, і він, вигадавши момент, тихенько відкликав її і спитав, чи довго вони ще тут будуть.

Це й стало причиною короткої, але грандіозної сварки, тож хвилин за сорок він уже сидів у таксі, яке везло його додому самого.

Запах недопалків, бензину й «вонючки», яка хилиталася на дзеркалі старих «жигулів», — це було останнє, що він запам'ятав.

Зачеревна гематома була такою величезною, що я спочатку подумав про розрив аорти. Вона давила на мої

руки, як футбольний м'яч, пульсуючи, переливалася буряково-синьою кулею, чимдалі дужче випираючи через виконаний мною розріз на животі. Вона нібито намірювалася вистрілити просто в мене. Через неї я не міг дістатися відразу в ліве підребер'я, з-під якого бурхала кров.

Асистент відчайдушно тягнув гачком край передньої черевної стінки, а я засовував усередину лапаротомні¹ серветки одну за одною, намагаючись відтіснити діафрагму вгору від кулі гематоми й відкрити собі доступ до зони кровотечі.

— Тиск?

— Сорок на нуль.

Треба хутчіше! Обсяг крововтрати — майже весь обсяг крові. Декомпенсований шок. Зворотний шок чи незворотний — питання стояло саме так. Анестезіологи літають операційною, як фурії — інтубація, підключичка², інфузія, плазма, гемостатика... Крики, брязкіт тазів, біксів, писк моніторів, шум апарата штучної вентиляції. Звичайне тло. Я вигрібаю руками величезні згустки крові з черевної порожнини, водночас намагаю кінчиками пальців гейзерний фонтанчик із розірваної селезінкової артерії та накладаю на нього затискач. По тому прошиваю його, затягую лігатуру — сухо. Ніби один кран закупорив. Минуло всього хвилин п'ять від моменту розрізу, а я вже мокрий від поту, як видра. Навіть шкарпетки. Утім шкарпетки й капці мокрі від крові, що ллється зі стола. Затим я розрізаю

¹ Стосуються лапаротомії — це хірургічне втручання, що полягає в розрізанні черевної стінки з метою отримання повного або часткового доступу до органів черевної порожнини.

² Підключичка — пластиковий венозний катетер у підключичній вені.